

El Reloj de Lucerna

Obertura

Pere Miquel Marquès

A cura de Miquel Barceló Oliver i Joan Antoni Ballester Coll

Federació Balear de Bandes de
Música i Associacions Musicals

La Federació Balear de Bandes de Música i Associacions Musicals
presenta la col·lecció:

Bandes desentaforades

El reloj de Lucerna

Obertura

Pere Miquel Marquès

A cura de **Miquel Barceló Oliver**
i **Joan Antoni Ballester Coll**

col·lecció **Bandes Desentaforades**

Directors de la col·lecció:

Miquel Barceló Oliver
Joan Antoni Ballester Coll

Consell Editorial de la col·lecció:

Tomeu Aulí Ginard
Joan Antoni Ballester Coll
Miquel Barceló Oliver
Joan Carles Julià Cuenca
Antoni Llofriu-Prohens
Rafael Sanz Espert

Títols publicats:

1. **El anillo de hierro**, preludi del tercer acte
2. **El reloj de Lucerna**, obertura

Títol de la col·lecció: Bandes desentaforades
ISMN (col·lecció): 979-0-805475-00-4 (versió en paper)
ISMN (col·lecció): 979-0-805475-01-1 (versió electrònica)

Número: 2, El reloj de Lucerna

Autor: Pere Miquel Marquès
Revisors: Miquel Barceló Oliver i Joan Antoni Ballester Coll

1ª edició: juliol 2024

Edició: Federació Balear de Bandes de Música i Associacions Musicals
C. Sant Felip, 11 – 07260 Porreres – Illes Balears
federacio.balear.bandes@gmail.com

Disseny de la coberta: Joan Antoni Ballester Coll
Maquetació: Miquel Barceló Oliver
Textos context històric: Bartomeu Garau Moranta

ISMN: 979-0-805475-06-6 (versió en paper)
ISMN: 979-0-805475-07-3 (versió electrònica)

Particel·les de El reloj de Lucerna
ISMN: 979-0-805475-08-0 (versió en paper)
ISMN: 979-0-805475-09-7 (versió electrònica)

Aquest treball està llicenciat sota CC BY-SA 4.0
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.es>

La publicació d'aquesta obra ha estat possible gràcies al suport rebut per part del Consell de Mallorca

**Consell de
Mallorca**

salutació

Les bandes de música de Mallorca han estat, des de sempre, custòdies d'una immensa i rica col·lecció d'obres musicals que són testimoni del transcurs de la nostra vida i de la nostra història. El Consell de Mallorca, amb una gran satisfacció, i gràcies a l'encomiable feina de la Federació Balear de Bandes de Música i Associacions Musicals, editam aquest segon volum de la col·lecció de partitures «Bandes Desentaforades». Veritables tresors de la nostra cultura.

Mallorca ha estat bressol de grans mestres de la música, figures en l'àmbit internacional que varen enriquir el panorama musical amb composicions d'una gran bellesa i complexitat. En aquest sentit, cal destacar la figura de Pere Miquel Marquès i Garcia, considerat un dels compositors de major èxit del seu temps a Espanya. Tot i que la seva obra estava majoritàriament escrita per a orquestra, gràcies als arranjaments per a banda del mestre Jaume Albertí i Ferrer, avui ens podem delectar amb peces com «*El anillo de hierro*» i «*El reloj de Lucerna*», a més d'altres joies musicals que jeien inèdites en els arxius de les bandes. Un altre gran mestre de la composició mallorquina fou Bartomeu Oliver i Martí, autor d'obres com «Súliar» i «Xilvar», entre moltes d'altres, que encara esperen ser analitzades en profunditat. Totes aquestes obres, juntament amb moltes d'altres, representen un patrimoni musical de gran valor que cal preservar i difondre. Aquest és precisament l'objectiu d'aquesta iniciativa impulsada per la Federació Balear de Bandes de Música i Associacions Musicals i que compta amb el suport del Consell de Mallorca: rescatar, conservar i difondre el ric patrimoni musical que s'amaga en els arxius de les bandes de música de la nostra illa. Això significa posar en valor obres musicals que, si no fos per aquesta iniciativa, es podrien perdre per sempre.

Llorenç Galmés Verger

President del Consell de Mallorca

A més, la publicació d'aquesta col·lecció de partitures permetrà que la nostra vasta tradició musical sigui reconeguda més enllà de les nostres fronteres. Aquest projecte contribuirà a projectar la imatge de Mallorca com a terra de talent musical i a enriquir el panorama musical nacional i internacional. La conservació i difusió del nostre llegat musical ens ajuda a conèixer les nostres arrels, les nostres tradicions i els nostres valors.

En definitiva, des del Consell de Mallorca apostam per la nostra cultura i tenim molt present que el nostre llegat musical és un tresor que cal protegir i compartir amb el món. La iniciativa «Bandes Desentaforades» és un exemple magnífic de com podem fer feina junts per a aconseguir-ho. Perquè la publicació d'aquestes partitures permetrà que les bandes de música de Mallorca, i del món sencer, puguin interpretar-les de nou i donar-les a conèixer al públic. Junts, podem aconseguir que la nostra música continuï sonant per a les generacions futures. Comptau amb el nostre compromís.

Antònia Roca Bellinfante

*Consellera executiva de Cultura i Patrimoni
i Vicepresidenta primera del Consell de Mallorca*

col·lecció Bandes desentaforades

El diccionari català-valencià-balear (DCVB) de Mossèn Antoni Maria Alcover i Francesc de Borja Moll defineix el mot *entaforar* com “aficar dins forat o recó; amagar dins un enfony”.

La col·lecció **Bandes desentaforades** neix amb l'objectiu de recuperar de l'oblit obres de qualitat d'autors mallorquins de renom que descansen, entaforades, als arxius de les bandes de música d'arreu de l'illa. Es tracta d'obres manuscrites, tant originals per a banda com arranjaments, que temps arrere foren èxits, però que han quedat arraconades, per la falta de materials editats de fàcil lectura i adaptats a la realitat de les bandes de música actuals.

Amb aquesta col·lecció es pretén editar una selecció d'obres en un format que permeti tornar aquestes obres a l'actualitat musical. El

format seleccionat, una partitura de gran format i enquadernació espiral per a major comoditat del director, juntament amb les partitelles per a cada veu, s'ha valorat com el més adient per a aquest propòsit.

Amb l'edició d'aquesta col·lecció, la Federació Balear de Bandes de Música i Associacions Musicals considera que es contribueix a augmentar el coneixement envers els nostres compositors i els atorga la importància que mereixen. Aquest fet, alhora, permet evidenciar la importància del llegat mallorquí a la història de la música.

Pere Miquel Marquès i *El reloj de Lucerna* per Bartomeu Garau Moranta

Marquès i Garcia, Pere Miquel (Palma 1843 – 1918) Compositor i violinista. Inicià els estudis de música a Palma amb Antoni Noguera, Francesc Montis, que fou el seu primer professor de violí, i el director italià Foce. A l'edat d'onze anys ja era primer violí de l'orquestra d'òpera del *Círculo Palmesano*. Al març de 1859 i amb 14 anys, va actuar, per primera vegada, com a concertista interpretant el concert de violí de Beriot. Aquest mateix any, gràcies a l'ajuda econòmica dels seus familiars i amics va anar a estudiar a París amb els professors Jules Armingaud i Jean-Delphin Alard.

L'any 1861 ingressà per oposició al Conservatori de París (aconseguint una de les dues places d'un total de 56 opositors), on estudià violí amb Lambert Massart i harmonia amb François Bazin i Hector Berlioz. Així mateix, juntament amb altres alumnes, formà una orquestra de cambra actuant a moltes ciutats de França, també fou violinista titular de l'orquestra del Teatre Líric de París.

A l'edat de 24 anys, sota la influència del músic mallorquí Francesc Frontera, va ingressar al Conservatori de Madrid on rebé classes de violí amb Jesús Monasterio, harmonia amb Miquel Galiana, aconseguint d'ambdues matèries el primer premi del conservatori, i composició amb Emilio Arrieta. A Madrid era violinista de l'Orquestra del Teatre de la Sarsuela i de l'Orquestra Simfònica de la Societat de Concerts. Aquesta orquestra, el dia 2 de maig de 1869, li va estrenar amb èxit afalagador una Simfonia en quatre temps en Si bemoll sota el més secret anònim. En demanar el públic amb insistència al seu autor, va sortir d'entre els violins segons la figura simpàtica i nerviosa del mestre Marquès, esglaiat pel seu primer triomf. A partir de llavors, va apostar per la música simfònica i es va convertir en la seva primera dedicació, arribant a ser considerat el pare del simfonisme espanyol del segle XIX.

La Diputació Provincial de Madrid el nomenà inspector de les Escoles Especials de Música de la Província.

La producció musical de Marquès és immensa (aproximadament 114 obres): cinc simfonies, sis poloneses, dues marxes de concert, quatre obertures de concert, música descriptiva amb els títols *Una*

noche en la Caleta, *La primera lágrima*, *Granada*, *La canción del desierto*, un poema simfònic *La Cova del Drac* (estrenada a Mallorca l'any 1904 per l'Orquestra Clàssica de Concerts sota la direcció d'Enric Granados), una marxa nupcial encarregada per la Diputació Provincial de Madrid per solemnitzar les noces del rei Alfons XII amb Maria de la Mercè de Montpensier, un himne a Ramon Llull, etc. A pesar de tota l'obra abans esmentada, el mestre Marquès decidí dedicar-se amb preferència a la sarsuela i al drama líric; quaranta dues foren les sarsueles que feu, els títols més destacats d'entre les seves composicions sarsuelístiques són: *Plato del día*, *El monaguillo*, *El reloj de Lucerna* i *El anillo de Hierro*.

L'ajuntament de Palma el declarà fill il·lustre l'any 1911 i li dedicà un carrer. També té un carrer amb el seu nom al poble d'Esporles, municipi on hi passava els estius a principis del segle XX.

El reloj de Lucerna és un drama líric en tres actes i representada en cinc quadres. La seva estrena fou al *Teatro Apolo* de Madrid, el dia 1 de març de 1884. El llibret és obra de Marcos Zapata. Va tenir molt d'èxit, representant-se 55 vegades en només tres mesos.

L'acció de la sarsuela està basada en esdeveniments ocorreguts a Suïssa després de la mort de Guillem Tell, a mitjan segle XVII.

Amb aquesta sarsuela el mestre Marquès va demostrar tenir ja unes aptituds de compositor dramàtic. La música de *El reloj de Lucerna* és considerada sense cap gènere de dubte, com així ho reconeixia el propi compositor, la més robusta, la més treballada, la més completa i la millor de quant va escriure Marquès per al teatre. En dita obra abunden frases musicals d'originalitat i de veritable inspiració, sorprenents conjunts, melodies delicioses i harmonies grandiloqüents.

A Palma s'estrenà el dia 2 de novembre de 1888 al Teatre Principal. Dos anys abans, a l'octubre de 1886 s'havia estrenada al Teatre Principal de Maó.

criteris d'edició

En aquest segon volum, s'ofereix la revisió de la obertura de la sarsuela *El reloj de Lucerna* de Pere Miquel Marquès, que fins ara només estava disponible en format manuscrit, al igual que la resta d'obres d'aquesta col·lecció. Es tracta d'una obra present a la majoria d'arxius de les bandes de l'illa i que, fins i tot, fou enregistrada per la Banda Simfònica de la Federació Balear de Bandes de Música i Associacions Musicals l'any 1997, essent-ne el director en aquella ocasió el senyor Pere Siquier Pons. Però, malauradament, ha desaparegut dels repertoris actuals de les bandes de música per la manca de materials actualitzats i de qualitat. S'ha fet servir com a base de l'edició l'arranjament provinent de l'arxiu de la Banda Lira Esporlerina, còpia del material de la Banda Municipal de Palma, que d'acord amb diverses fonts fou realitzat per Jaume Albertí i Ferrer, tot i que no està indicat a les partitures. Per a realitzar-ne la revisió s'ha utilitzat l'edició crítica per a orquestra de Saül Aguado de Aza, realitzada per l'*Instituto Complutense de Ciencias Musicales* (ICCMU), que la *Sociedad General de Autores y Editores* (SGAE) ens ha permès consultar, ja que no ha estat publicat (forma part dels materials per a lloguer).

El material manuscrit ha estat revisat per tal de eliminar-ne els errors de notes i ritmes, fruit de les successives còpies manuscrites.

S'ha fet servir la versió orquestral per a comprovar notes i dinàmiques, a més de com a font per a completar les veus no incloses a la versió manuscrita per a banda. S'ha revisat el fraseig de tota l'obra per a fer-lo més adient per a instruments de vent, havent de introduir alguns canvis respecte al fraseig original per a instruments d'arc. Abans del compàs 287 s'han afegit dos compassos que mancaven a la versió manuscrita.

Respecte a la tonalitat, s'ha decidit recuperar la tonalitat original per a orquestra, transportant el material manuscrit per a banda. En aquest sentit, la versió manuscrita per a banda començava en Mi bemoll major, modulant a Mi bemoll menor al compàs 88 i retornant finalment a Mi bemoll major al compàs 150. Per contra, al versió original per a orquestra i, per tant, aquesta versió s'inicien en Re major, modulant a Sol menor, per a arribar, a la tonalitat de Sol major que serà la definitiva. Del compàs 60 fins al 87 la versió manuscrita per a banda tampoc no és corresponia exactament amb l'original, ja que aquest fragment serveix de pont per a la modulació del compàs 88. Per això, s'ha usat la versió per a orquestra per tal de recuperar l'harmonia original.

Il·lustració 1. Reproducció de la primera pàgina de la partitura manuscrita per al clarinet principal.

S'ha fet ús de tot el material manuscrit existent, afegint-li els papers de flautí + flauta 2, oboès 1 i 2, fagots 1 i 2 i timbals des de la versió orquestral. Amb el material editat també s'adjunten dues partitures no incloses a la partitura general, les parts de fiscorn segon i bombardí segon provinents de la versió manuscrita. Aquestes dues parts no formen part de la instrumentació habitual de les bandes de música actuals i, a més, les seves veus es troben incloses a altres instruments.

Esmentar també que s'ha creat una partitura per al clarinet baix, ja que es tracta d'un instrument comú a les bandes d'avui dia, i una part de làmines que ajuda a aconseguir la textura de la melodia on la orquestra toca trèmol, a més de donar suport a la melodia a les parts més rítmiques.

Pel que fa a modificacions puntuals, una vegada s'ha afegit la part d'oboè, el clarinet principal, entre els compassos 15 i 20 s'ha

eliminat, deixant-ho només com a defecte d'oboè. Per el mateix motiu s'han eliminat els compassos 296-298 de la flauta.

A partir de l'*Allegro Assai Vivo*, a la versió d'orquestra la melodia dels violins es basa en una successió de semicorxeres, però als compassos 117-120, 125-128, 131-145, 166, 168, 174, 267 i 279-293 estan escrites com corxeres subdividides, per tant amb repetició de notes dues a dues. A la mateixa versió d'orquestra, els instruments de vent (clarinets, flautes i oboès) en doblar als violins només tenen escrites les corxeres. A la versió manuscrita per a banda es mantenen les corxeres a tots els vents, pel que ningú no mantenia la subdivisió. És per aquest fet que s'han incorporat les semicorxeres al xilòfon i a les flautes per a que ajudin a aconseguir la textura original.

Per acabar cal indicar que es tracta d'una obra exigent per als clarinets. Amb la intenció de fer més accessible l'obra, a aquesta edició, a partir del compàs 162, s'han introduït petites respiracions als compassos de semicorxeres, eliminant aquelles que es troben reforçades per la resta de la banda. També, entre els compassos 184 i 228 s'ha introduït una alternança de instruments tocant les semicorxeres, forçant un diàleg entre veus: i) els compassos 184-185, 188-189, 192-193, 196-198, 201-202, 205-206, 209-210, 213-214, 217-220, 223-224 i 227-228 s'han escrit per al requint, el clarinet principal i el saxòfon alt primer; ii) els compassos 186-187, 190-191, 194-195, 199-200, 203-204, 207-208, 211-212, 215-216, 221-222 i 225-226 s'han escrit per a la flauta primera, el clarinet primer i el saxòfon alt segon.

agraïments

Els autors volen manifestar el seu agraïment a la Banda Lira Esporlerina per haver facilitat el material manuscrit que ha servit de base per a preparar aquesta edició. Agrair també al *Centro de Documentación y Archivo* (CEDOC) de la *Sociedad General de Autores y Editores* (SGAE) per proporcionar l'accés a la partitura d'orquestra corresponent a l'edició crítica per a orquestra de Saül Aguado de Aza, realitzada per l'*Instituto Complutense de Ciencias Musicales* (ICCMU).

També volen reconèixer l'ajut rebut per part dels amics que de bon grat han revisat la feina feta i han ajudat a discutir els dubtes que han sorgit en els transkurs d'aquesta revisió.

La Federació Balear de Bandes de Música i Associacions Musicals, per part seva, desitja agrair al Consell de Mallorca el suport econòmic rebut.

instrumentació

- Flautí i Flauta 2
- Flauta 1
- Oboè 1
- Oboè 2
- Fagot 1
- Fagot 2
- Requint
- Clarinet Principal
- Clarinet 1
- Clarinet 2
- Clarinet 3
- Clarinet Baix
- Saxòfon Alt 1
- Saxòfon Alt 2
- Saxòfon Tenor
- Saxòfon Baríton
- Trompeta 1
- Trompeta 2
- Fiscorn
- Fiscorn 2*
- Trompa 1
- Trompa 2
- Trombó 1
- Trombó 2
- Trombó 3
- Bombardí
- Bombardí 2*
- Tuba
- Timbals (32" i 29")
- Marimba i Xilòfon
- Caixa
- Bombo i Plats

(* = opcional)

durada aproximada: 7:42

grau de dificultat: 4

àudio de mostra:

A aquest enllaç s'hi troba el fitxer d'àudio generat informàticament.

colección **Bandes desentaforades**

El diccionario catalán-valenciano-balear (DCVB) de Mosén Antoni Maria Alcover y Francesc de Borja Moll define el término *entaforar* como “meter en agujero o rincón; esconder en un escondrijo” e indica que en castellano se traduce como meter o zampuzar.

La colección **Bandes desentaforades** nace con el objetivo de recuperar del olvido obras de calidad de renombrados autores mallorquines que descansan, ocultas, en los archivos de las distintas bandas de música de la isla. Se trata de obras manuscritas, originales para banda de música o arreglos, que tiempo atrás fueron éxitos, pero que han quedado arrumbadas por la falta de materiales editados de fácil lectura y adaptados a la realidad de las bandas de música actuales.

Con esta colección se pretende editar una selección de obras en un formato que permita devolver estas obras a la actualidad musical. El formato seleccionado, una partitura general de gran formato y encuadernación en espiral para mayor comodidad del director, junto con las partichelas para cada instrumento, se aprecia como el más adecuado para el propósito mencionado.

Mediante la edición de esta colección, la Federación Balear de Bandas de Música y Asociaciones Musicales considera que se contribuye a acrecentar el conocimiento sobre los compositores mallorquines y a otorgarles la importancia que merecen. Este hecho permite, a la vez, testimoniar la importancia del legado de nuestra isla a la historia de la música.

Pere Miquel Marques y *El reloj de Lucerna* por Bartomeu Garau Moranta

Marquès i Garcia, Pere Miquel (Palma 1843 – 1918) Compositor y violinista. Inició sus estudios musicales en Palma con Antoni Noguera, Francesc Montis, que fue su primer profesor de violín, y el director italiano Foce. A la edad de once años ya era primer violín de la orquesta de la ópera del Círculo Palmesano. En marzo de 1859, con catorce años, actuó por primera vez como concertista, interpretando el concierto para violín de Beriot. Ese mismo año, gracias al apoyo económico de sus familiares y amigos, marchó a estudiar a París con los profesores Jules Armingaud y Jean-Delphin Alard.

En el año 1861 ingresó por oposición en el Conservatorio de París (obteniendo una de las dos plazas de entre un total de 56 opositores), donde estudió violín con Lambert Massart y armonía con François Bazin y Hector Berlioz. Formó además, junto a otros alumnos, una orquesta de cámara con la que actuó en muchas ciudades de Francia y también fue violinista titular de la orquesta del Teatro Lírico de París.

A los 24 años, bajo la influencia del músico mallorquín Francesc Frontera, ingresó en el Conservatorio de Madrid, donde recibió clases de violín de Jesús Monasterio, armonía de Miquel Galiana, logrando el primer premio del conservatorio en ambas disciplinas, y composición de Emilio Arrieta. En Madrid era violinista de la Orquesta del Teatro de la Zarzuela y de la Orquesta Sinfónica de la Sociedad de Conciertos. Esta orquesta, el 2 de mayo de 1869, estrenó con un éxito halagador su primera Sinfonía en cuatro tiempos en Si bemol, bajo el más absoluto secreto de su autoría. Ante la insistente petición del público por conocer el autor, se levantó de entre los violines segundos la figura simpática y nerviosa del maestro Marquès, sobrecogido por su primer éxito. Desde ese momento apostó por la música sinfónica, convirtiéndose en su primera dedicación y llegando a ser considerado el padre del sinfonismo español del siglo XIX.

La Diputación Provincial de Madrid le nombró inspector de las Escuelas Especiales de Música de la Provincia.

La producción musical de Marquès es inmensa (aproximadamente 114 obras): cinco sinfonías, seis polonesas, dos marchas de concierto, cuatro oberturas de concierto, música descriptiva con los títulos *Una noche en la Caleta*, *La primera lágrima*, *Granada*, *La canción del desierto*, un poema sinfónico *La Cova del Drac* (estrenada en Mallorca en 1904 por la Orquesta Clásica de Conciertos, dirigida por Enrique Granados), una marcha nupcial encargada por la Diputación Provincial de Madrid para solemnizar las nupcias del rey Alfonso XII con María de las Mercedes de Montpensier, un himno a Ramon Llull, etc. A pesar de toda la producción apuntada, el maestro Marquès decidió dedicarse preferentemente a la zarzuela y al drama lírico, componiendo cuarenta y dos zarzuelas. Los títulos de sus composiciones zarzuelísticas más destacadas son: *Plato del día*, *El monaguillo*, *El reloj de Lucerna* y *El anillo de Hierro*.

El ayuntamiento de Palma lo declaró hijo ilustre en 1911 y le dedicó una calle. También en Esporles, municipio en el que veraneaba a principios del siglo XX, una calle lleva su nombre.

El reloj de Lucerna es un drama lírico en tres actos y representado en cinco cuadros, con libreto de Marcos Zapata. Se estrenó en el Teatro Apolo de Madrid el día 1 de marzo de 1884 y tuvo mucho éxito, representándose 55 veces en solo tres meses.

La acción de la zarzuela se basa en los acontecimientos ocurridos en Suiza después de la muerte de Guillermo Tell, a mediados del siglo XVII.

Con esta zarzuela el maestro Marquès demostró que ya tenía dotes de compositor dramático. La música de *El reloj de Lucerna* se considera sin ningún género de duda, como así lo reconocía el propio compositor, la más robusta, la más trabajada, la más completa y la mejor de cuanto escribió Marquès para el teatro. En dicha obra abundan frases musicales de originalidad y de verdadera

inspiración, asombrosos conjuntos, melodías deliciosas y armonías grandilocuentes.

Su estreno en Palma fue el día 2 de noviembre de 1888 en el Teatro Principal, habiéndose estrenado dos años antes, en octubre de 1886, en el Teatro Principal de Maó.

criterios de edición

En este segundo volumen, se ofrece la revisión de la obturación de la zarzuela *El reloj de Lucerna* de Pere Miquel Marquès, que hasta ahora sólo estaba disponible en formato manuscrito, como el resto de las obras de esta colección. Esta obra está presente en la mayoría de los archivos de las bandas de la isla e incluso fue grabada por la Banda Sinfónica de la Federación Balear de Bandas de Música y Asociaciones Musicales en 1997, siendo su director en aquel momento D. Pere Siquier Pons. Pero, desgraciadamente, ha desaparecido de los repertorios actuales de las bandas de música por falta de material actualizado y de calidad. Se ha utilizado como base de la edición el arreglo procedente del archivo de la Banda Lira Esporlerina, copia del material de la Banda Municipal de Palma, que según diversas fuentes fue realizado por Jaume Albertí i Ferrer, aunque no se indica en las partituras. Para la revisión se ha utilizado la edición crítica para orquesta de Saúl Aguado de Aza, realizada por el Instituto Complutense de Ciencias Musicales (ICCMU), que la Sociedad General de Autores y Editores (SGAE) nos ha permitido consultar, ya que no ha sido publicada (forma parte del material de alquiler).

El material manuscrito ha sido revisado para eliminar errores en notas y ritmos, fruto de sucesivas copias manuscritas. Se ha

utilizado la versión orquestal para comprobar notas y dinámicas, así como fuente para completar las voces no incluidas. El fraseo de toda la obra se ha revisado para hacerlo más adecuado a los instrumentos de viento, teniendo que introducir algunos cambios respecto al fraseo original para instrumentos de arco. Antes del compás 287, se han añadido dos compases que faltaban en la versión manuscrita.

En cuanto a la tonalidad, se ha decidido recuperar la tonalidad original para orquesta, transponiendo el material manuscrito para banda. En este sentido, la versión manuscrita para banda empezaba en Mi bemol mayor, modulando a Mi bemol menor en el compás 88 y volviendo finalmente a Mi bemol mayor en el compás 150. Por el contrario, la versión original para orquesta y, por tanto, esta versión comienza en Re mayor, modulando a Sol menor en el compás 88, para alcanzar la tonalidad final de Sol mayor en el compás 150. Desde el compás 60 al 87 la versión manuscrita para banda tampoco se correspondía exactamente con el original, puesto que este fragmento sirve de puente para la modulación del compás 88. Por este motivo, se ha utilizado la versión para orquesta con el fin de recuperar la armonía original.

Ilustración 1. Reproducción de la primera página de la partichela manuscrita para el clarinete principal.

Se ha utilizado todo el material manuscrito existente, añadiendo los papeles de flautín + flauta 2, oboes 1 y 2, fagotes 1 y 2 y timbales desde la versión orquestal. Con el material editado también se adjuntan dos partichelas no incluidas en la partitura general, las

partes de fiscorno segundo y bombardino segundo provenientes de la versión manuscrita. Estas dos partes no forman parte de la instrumentación habitual de las bandas de música actuales y, además, sus voces están incluidas en otros instrumentos.

Mencionar también que se ha creado una partichela para clarinete bajo, ya que es un instrumento habitual en las bandas de música actuales, y una parte de láminas que ayuda a conseguir la textura de la melodía donde la orquesta toca trémolo, además de apoyar la melodía en las partes más rítmicas.

En cuanto a modificaciones puntuales, una vez añadida la parte del oboe, se ha eliminado el clarinete principal, entre los compases 15 y 20, dejándolo sólo como defecto de oboe. Por la misma razón, se han eliminado los compases 296-298 de la flauta.

A partir del *Alegro Assai Vivo*, en la versión para orquesta la melodía de los violines se basa en una sucesión de semicorcheas, pero en los compases 117-120, 125-128, 131-145, 166, 168, 174, 267 y 279-293 están escritas como corcheas subdivididas, por lo tanto, con una repetición de notas de dos en dos. En la misma versión para orquesta, los instrumentos de viento (clarinetes, flautas y oboes), al doblar a los violines, sólo tienen escritas las corcheas. En la versión manuscrita, las corcheas se conservaban por separado

para todos los vientos, por lo que nadie conservaba la subdivisión. Por esta razón se han incorporado las semicorcheas al xilófono y a las flautas para ayudar a conseguir la textura original.

Por último, cabe señalar que se trata de una obra exigente para los clarinetes. Con la intención de hacer la obra más accesible, en esta edición, a partir del compás 162, se han introducido pequeñas respiraciones en los compases de semicorchea, eliminando aquellas que son reforzadas por el resto de la banda. Además, entre los compases 184 y 228 se ha introducido una alternancia de instrumentos que tocan las semicorcheas, forzando un diálogo entre las voces: (i) los compases 184-185, 188-189, 192-193, 196-198, 201-202, 205-206, 209-210, 213-214, 217-220, 223-224 y 227-228 se han escrito para requinto, clarinete principal y saxofón alto primero; ii) los compases 186-187, 190-191, 194-195, 199-200, 203-204, 207-208, 211-212, 215-216, 221-222 y 225-226 han sido escritos para flauta primera, clarinete primero y saxofón alto segundo.

agradecimientos

Los autores quieren manifestar su agradecimiento a la Banda Lira Esporlerina por facilitar el material manuscrito que sirvió de base para preparar esta edición. Agradecer también al Centro de Documentación y Archivo (CEDOC) de la Sociedad General de Autores y Editores (SGAE) por proporcionar acceso a la partitura de orquesta correspondiente a la edición crítica para orquesta de Saül Aguado de Aza, realizada por el Instituto Complutense de Ciencias Musicales (ICCMU).

También desean agradecer la ayuda recibida de los amigos que han revisado gustosamente el trabajo realizado y han ayudado a discutir las dudas que han surgido en el transcurso de esta revisión.

La Federación Balear de Bandas de Música y Asociaciones Musicales, por su parte, desea agradecer al Consell de Mallorca su apoyo económico.

instrumentación

- Flautín y Flauta 2
- Flauta 1
- Oboe 1
- Oboe 2
- Fagot 1
- Fagot 2
- Requinto
- Clarinete Principal
- Clarinete 1
- Clarinete 2
- Clarinete 3
- Clarinete Bajo
- Saxofón Alto 1
- Saxofón Alto 2
- Saxofón Tenor
- Saxofón Barítono
- Trompeta 1
- Trompeta 2
- Fiscorno
- Fiscorno 2*
- Trompa 1
- Trompa 2
- Trombón 1
- Trombón 2
- Trombón 3
- Bombardino
- Bombardino 2*
- Tuba
- Timbales (32” y 29”)
- Marimba y Xilófono
- Caja
- Bombo y Platos

(* = opcional)

duración aproximada: 7:42

grado de dificultad: 4

audio de muestra:

En este enlace está a disposición el archivo de audio generado informáticamente.

Bandes desentaforades series collection

The Catalan-Valencian-Balearic dictionary (DCVB) by Mosén Antoni Maria Alcover and Francesc de Borja Moll defines the term *entaforar* as "to put in a hole or corner; to hide in a hiding place", so the title of the collection could be translated as "hidden wind bands".

The **Bandes desentaforades** series collection was born with the aim of recovering from oblivion quality works of renowned Majorcan authors who rest, hidden, in the archives of the various bands of the island. These are original handwritten works for music band or arrangements, which once were hits, but have been left in a corner, due to the lack of easy-to-read published materials adapted to the reality of today's wind bands.

The aim of this collection is to publish a selection of works in a format that allows these works to be brought back to the present day. It is considered that the selected format, a general score of large format and spiral binding for the convenience of the conductor, along with the parts for each instrument, is the most appropriate for the mentioned purpose.

The Balearic Federation of Music Bands and Musical Associations, by publishing this collection, considers that it contributes to increase the knowledge of Majorcan composers and to give them the importance they deserve. This fact, at the same time, allows to demonstrate the importance of the legacy of our island to the history of music.

Pere Miquel Marquès and *El reloj de Lucerna* by Bartomeu Garau Moranta

Marquès i Garcia, Pere Miquel (Palma 1843 – 1918) Composer and violinist. He began his musical studies in Palma with Antoni Noguera, Francesc Montis, his first violin teacher, and the Italian conductor Focé. At the age of eleven he was already first violin of the opera orchestra of the *Círculo Palmesano*. In March 1859, at the age of fourteen, he performed for the first time as a concert violinist, interpreting Beriot's violin concerto. That same year, thanks to the economic support of his family and friends, he went to Paris to study with professors Jules Armingaud and Jean-Delphin Alard.

In 1861 he entered the Paris Conservatory by competitive examination (he won one of the two places among a total of 56 candidates), where he studied violin with Lambert Massart and harmony with François Bazin and Hector Berlioz. In addition, he formed a chamber orchestra with other alumni, with which he performed in many cities in France, and was also principal violinist of the orchestra of the Lyric Theater of Paris.

At the age of 24, under the influence of the Majorcan musician Francesc Frontera, he entered the Madrid Conservatory, where he took violin lessons with Jesús Monasterio, harmony with Miquel Galiana, winning first prize at the conservatory in both disciplines, and composition with Emilio Arrieta. In Madrid he was violinist of the *Orquesta del Teatro de la Zarzuela* and the *Orquesta Sinfónica de la Sociedad de Conciertos*. This orchestra, on May 2, 1869, premiered with a flattering success a Symphony in four movements in B flat under the most absolute secrecy. Faced with the public's insistent request to know the composer, the sympathetic and nervous figure of maestro Marquès emerged from among the second violins, overwhelmed by his first success. From that moment on he bet on symphonic music, becoming his first dedication, and becoming considered the father of Spanish symphonism in the 19th century.

The Provincial Council of Madrid appointed him inspector of the Special Schools of Music of the Province.

Marquès' musical production is immense (approximately 114 works): five symphonies, six polonaises, two concert marches, four concert overtures, descriptive music with the titles *Una noche en la Caleta*, *La primera lágrima*, Granada, *La canción del desierto*, a symphonic poem *La Cova del Drac* (premiered in Majorca in 1904 by the *Orquesta Clásica de Conciertos*, conducted by Enrique Granados), a wedding march commissioned by the *Diputación Provincial de Madrid* to solemnize the nuptials of King Alfonso XII with María de las Mercedes de Montpensier, a hymn to Ramon Llull, etc. Despite all the above-mentioned production, the maestro Marquès decided to devote himself preferably to zarzuela and lyric drama, composing forty-two zarzuelas. The titles of his most outstanding zarzuela compositions are *Plato del día*, *El monaguillo*, *El reloj de Lucerna* and *El anillo de Hierro*.

The city council of Palma declared him an illustrious son in 1911 and dedicated a street to him. Also, in Esporles, the municipality where he spent his summer holidays at the beginning of the 20th century, there is a street named after him.

El reloj de Lucerna (The Clock of Lucerne) is a lyric drama in three acts and performed in five scenes, with libretto by Marcos Zapata. It premiered at the Teatro Apolo in Madrid on March 1, 1884 and was a great success, being performed 55 times in only three months.

The action of the zarzuela is based on the events that took place in Switzerland after the death of William Tell, in the mid-seventeenth century.

With this zarzuela, maestro Marquès showed that he was already a gifted dramatic composer. The music of The Clock of Lucerne is undoubtedly considered, as the composer himself acknowledged, the most robust, the most elaborate, the most complete and the best of all those written by Marquès for the theater. This work abounds in musical phrases of originality and true inspiration, amazing ensembles, delightful melodies and grandiloquent harmonies.

In Palma it was premiered on November 2, 1888 at the Teatre Principal, having premiered two years earlier, in October 1886, at the Teatre Principal de Maó.

editorial criteria

In this second volume, we offer the revision of the overture to the zarzuela *El reloj de Lucerna* by Pedro Miquel Marquès, which until now was only available in manuscript format, like the rest of the works in this collection. This work is present in most of the archives of the music bands of the island and was even recorded by the Symphonic Band of the Balearic Federation of Music Bands and Musical Associations in 1997, being its director at that time Mr. Pere Siquier Pons. But unfortunately, it has disappeared from the current repertoires of the music bands for lack of updated and quality material. The arrangement from the archive of the *Banda Lira Esportlerina*, a copy of the material of the *Banda Municipal de Palma*, has been used as the basis of the edition, which according to various sources was made by Jaume Albertí i Ferrer, although it is not indicated in the scores. For the revision we have used the critical edition for orchestra by Saül Aguado de Aza, made by the *Instituto Complutense de Ciencias Musicales* (ICCMU), which the *Sociedad General de Autores y Editores* (SGAE) has allowed us to consult, since it has not been published (it is part of the rental material).

The manuscript material has been revised to eliminate errors in notes and rhythms, result of successive handwritten copies. The

orchestral version has been used to check notes and dynamics, as well as a source to complete the voices not included. The slurring of the whole work has been revised to make it more suitable for wind instruments, having to introduce some changes with respect to the original slurring for bowed instruments. Before measure 287, two measures that were missing in the manuscript version have been added.

As for the key, it has been decided to recover the original orchestra key, transposing the manuscript material for band. In this sense, the manuscript version for band began in E flat major, modulating to E flat minor in measure 88 and finally returning to E flat major in measure 150. On the contrary, the original version for orchestra and, therefore, this version begins in D major, modulating to G minor in measure 88, to reach the final key of G major in measure 150. From measures 60 to 87, the manuscript version for orchestra did not correspond exactly to the original either, since this fragment serves as a bridge for the modulation of measure 88. For this reason, the version for orchestra has been used in order to recover the original harmony.

Figure 1. Reproduction of the first page from the principal clarinet manuscript part.

All the existing manuscript material has been used, adding the roles of piccolo + flute 2, oboes 1 and 2, bassoons 1 and 2 and timpani from the orchestral version. Also included with the edited material are two parts not included in the full score, the second flugelhorn and second euphonium parts from the manuscript version. These

two parts are not part of the usual instrumentation of today's music bands, and in addition, their voices are included in other instruments.

It is also worth mentioning that a part for bass clarinet has been added, since it is a common instrument in today's orchestras, and a

mallets part that helps to achieve the texture of the melody where the orchestra plays tremolo, as well as supporting the melody in the more rhythmic parts.

As for point modifications, once the oboe part has been added, the principal clarinet has been eliminated, between measures 15 and 20, leaving it only as a flaw. For the same reason, measures 296-298 of the flute have been eliminated.

From the *Alegro Assai Vivo* onwards, in the version for orchestra the melody of the violins is based on a succession of sixteenth notes, but in measures 117-120, 125-128, 131-145, 166, 168, 174, 267 and 279-293 they are written as subdivided eighth notes, therefore with a repetition of notes two by two. In the same version for orchestra, the wind instruments (clarinets, flutes and oboes), when doubling the violins, have only the eighth notes written. In the manuscript version, the eighth notes were kept separately for all the winds, so no one kept the subdivision. For this reason, the sixteenth notes

have been incorporated to the xylophone and the flutes to help achieve the original texture.

Finally, it should be noted that this is a demanding work for clarinets. With the intention of making the work more accessible, in this edition, from measure 162, small breaths have been introduced in the sixteenth notes measures, eliminating those that are reinforced by the rest of the band. In addition, between measures 184 and 228 an alternation of instruments playing the sixteenth notes has been introduced, forcing a dialogue between the voices: (i) measures 184-185, 188-189, 192-193, 196-198, 201-202, 205-206, 209-210, 213-214, 217-220, 223-224 and 227-228 have been written for E-flat clarinet, principal clarinet and first alto saxophone; ii) measures 186-187, 190-191, 194-195, 199-200, 203-204, 207-208, 211-212, 215-216, 221-222 and 225-226 have been written for first flute, first clarinet and second alto saxophone.

acknowledgments

The authors wish to express their gratitude to the Banda Lira Esporlerina for providing the manuscript material that served as the basis for the preparation of this edition. They also thank the *Centro de Documentación y Archivo* (CEDOC) of the *Sociedad General de Autores y Editores* (SGAE) for the access to the orchestral score corresponding to the critical edition for orchestra by Saúl Aguado de Aza, made by the *Instituto Complutense de Ciencias Musicales* (ICCMU).

They also wish to acknowledge the help received from those friends who have gladly reviewed the work done and have helped to discuss the doubts that have arisen in the course of this revision.

From its side, the Balearic Federation of Music Bands and Musical Associations wishes to acknowledge the financial support from the Consell de Mallorca (Majorca Council).

instrumentation

- Piccolo & Flute 2
- Flute 1
- Oboe 1
- Oboe 2
- Bassoon 1
- Bassoon 2
- Eb Clarinet
- Bb Clarinet Principal
- Bb Clarinet 1
- Bb Clarinet 2
- Bb Clarinet 3
- Bass Clarinet
- Alto Saxophone 1
- Alto Saxophone 2
- Tenor Saxophone
- Baritone Saxophone
- Trumpet 1
- Trumpet 2
- Flugelhorn
- Flugelhorn 2*
- F Horn 1
- F Horn 2
- Trombone 1
- Trombone 2
- Trombone 3
- Euphonium
- Euphonium 2*
- Tuba
- Timpani (32" & 29")
- Marimba & Xylophone
- Snare Drum
- Bass Drum & Cymbals

(* = optional)

duration (approx.): 7:42

difficulty: 4

sample music:

The link below will direct you to a computer-generated audio file.

Partitura

El reloj de Lucerna

Obertura

Obertura

Pere Miquel Marquès
revisió: Miquel Barceló Oliver
i Joan Antoni Ballester Coll

1

Andantino

El reloj de Lucerna

15

Fl. 1

Fl. 2

Ob. 1

Ob. 2

Fgt. 1

Fg. 2

Req.

Pral.

Cl. 1

Cl. 2

Cl. 3

Cl. Bx.

Sx. A. 1

Sx. A. 2

Sx. T.

Sx. B.

Tpt. 1

Tpt. 2

Fsc.

Tpa. 1

Tpa. 2

Tbó. 1

Tbó. 2

Tbó. 3

Bdi.

Tuba

Timb.

Mrb.

Cxa.

Bm. Pl.

El reloj de Lucerna

31

Fl. 1

p *cresc.* *f*

Fl. 2

p *cresc.* *f*

Ob. 1

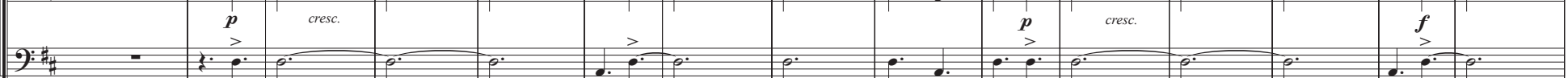
p *cresc.*

Ob. 2

p *cresc.*

Fgt. 1

p *cresc.* *f*

Fg. 2

p *cresc.* *f*

Req.

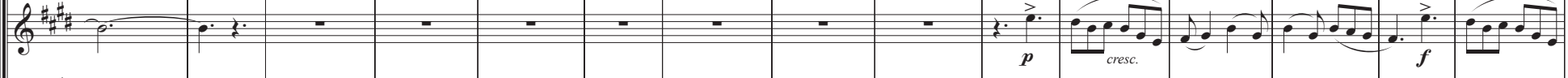
p *cresc.* *f*

Pral.

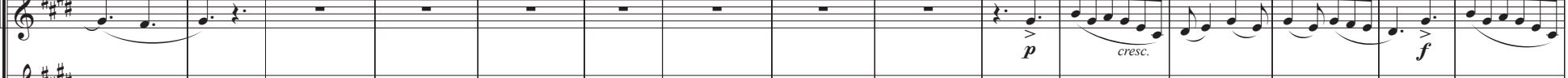
p *cresc.* *f*

Cl. 1

p *cresc.* *f*

Cl. 2

p *cresc.* *f*

Cl. 3

p *cresc.* *f*

Cl. Bx.

p *cresc.* *f*

Sx. A. 1

p *cresc.* *f*

Sx. A. 2

p *cresc.* *f*

Sx. T.

p *cresc.* *f*

Sx. B.

p *cresc.* *f*

Tpt. 1

p *cresc.* *f*

Tpt. 2

p *cresc.* *f*

Fsc.

p *cresc.* *f*

Tpa. 1

p *cresc.* *f*

Tpa. 2

p *cresc.* *f*

Tbó. 1

p *cresc.* *f*

Tbó. 2

p *cresc.* *f*

Tbó. 3

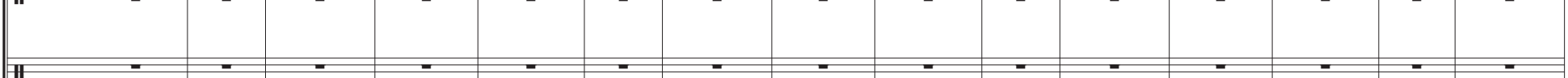
p *cresc.* *f*

Bdi.

p *cresc.* *f*

Tuba

p *cresc.* *f*

Timb.

p *cresc.* *f*

Mrb.

p *cresc.* *f*

Cxa.

p *cresc.* *f*

Bm. Pl.

p *cresc.* *f*

El reloj de Lucerna

46

40

24

41

24

El reloj de Lucerna

[illegible]

El reloj de Lucerna

rall.

88

Andante

El reloj de Lucerna

90

Fl. 1

Fl. 2

Ob. 1

Ob. 2

Fgt. 1

Fgt. 2

Req.

Pral.

Cl. 1

Cl. 2

Cl. 3

Cl. Bx.

Sx. A. 1

Sx. A. 2

Sx. T.

Sx. B.

Tpt. 1

Tpt. 2

Fsc.

Tpa. 1

Tpa. 2

Tbó. 1

Tbó. 2

Tbó. 3

Bdi.

Tuba

Timb.

Xil.

Cxa.

Bm. Pl.

cresc.

mp

mf

ten.

Xilófon

El reloj de Lucerna

97

affrettando

Fl. 1

Fl. 2

Ob. 1

Ob. 2

Egt. 1

Fg. 2

Req.

Pral.

Cl. 1

Cl. 2

Cl. 3

Cl. Bx.

Sx. A. 1

Sx. A. 2

Sx. T.

Sx. B.

Tpt. 1

Tpt. 2

Fsc.

Tpa. 1

Tpa. 2

Tbó. 1

Tbó. 2

Tbó. 3

Bdi.

Tuba

Timb.

Xil.

Cxa.

Bm. Pl.

El reloj de Lucerna

102

más calma

affrettando

Fl. 1

Fl. 2

Ob. 1

Ob. 2

Fgt. 1

Fgt. 2

Req.

Pral.

Cl. 1

Cl. 2

Cl. 3

Cl. Bx.

Sx. A. 1

Sx. A. 2

Sx. T.

Sx. B.

Tpt. 1

Tpt. 2

Fsc.

Tpa. 1

Tpa. 2

Tbó. 1

Tbó. 2

Tbó. 3

Bdi.

Tuba

Timb.

Xil.

Cxa.

Bm. Pl.

El reloj de Lucerna

111

Allegro assai vivo

[illegible]

El reloj de Lucerna

120

Fl. 1

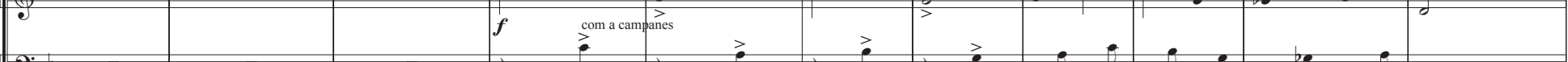
Flt.

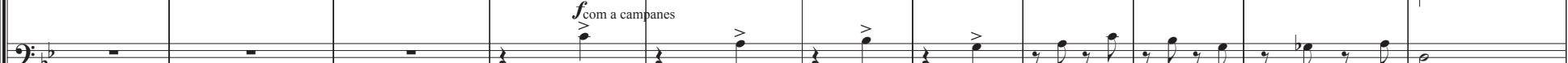
Ob. 1

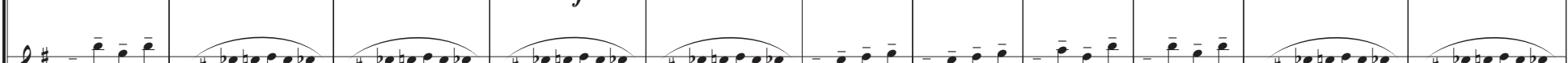
Ob. 2

Fgt. 1

Fg. 2

Req.

Pral.

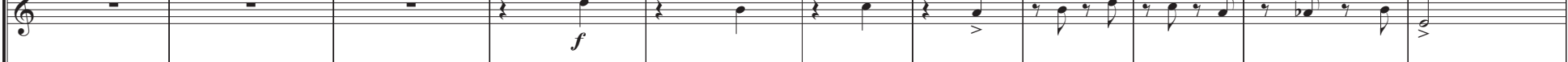
Cl. 1

Cl. 2

Cl. 3

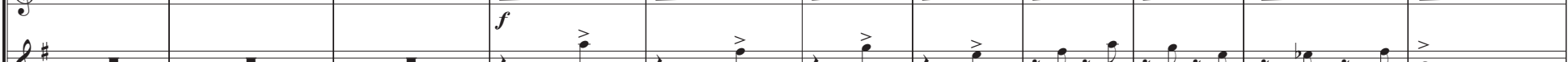
Cl. Bx.

Sx. A. 1

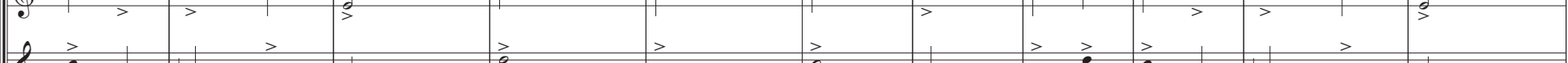
Sx. A. 2

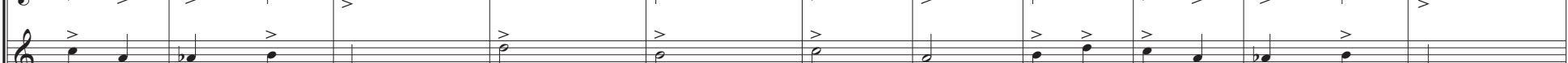
Sx. T.

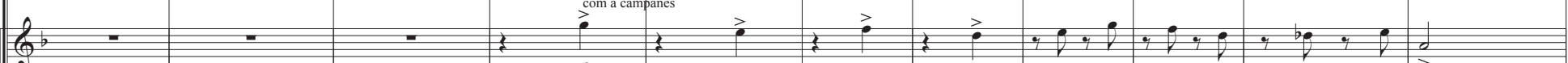
Sx. B.

Tpt. 1

Tpt. 2

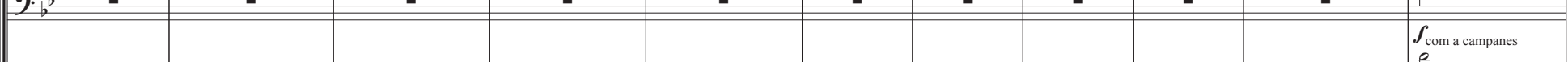
Fsc.

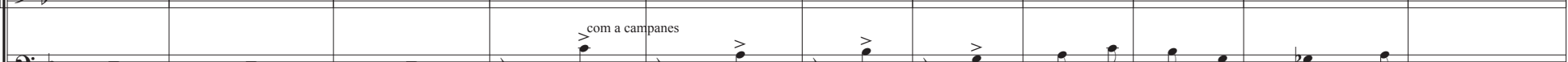
Tpa. 1

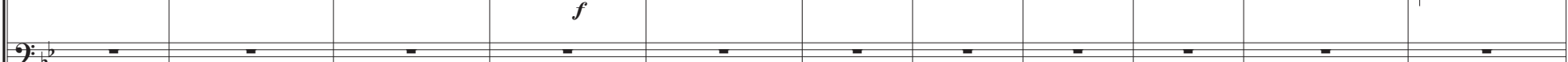
Tpa. 2

Tbó. 1

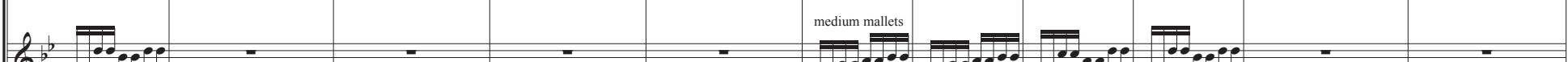
Tbó. 2

Tbó. 3

Bdi.

Tuba

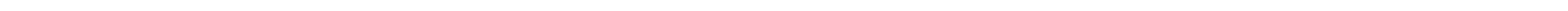
Timb.

Xil.

Cxa.

Bm. Pl.

Fl. 1

Fl. 2

Ob. 1

Ob. 2

Fgt. 1

Fg. 2

Req.

Pral.

Cl. 1

Cl. 2

Cl. 3

Cl. Bx.

Sx. A. 1

Sx. A. 2

Sx. T.

Sx. B.

Tpt. 1

Tpt. 2

Fsc.

Tpa. 1

Tpa. 2

Tbó. 1

Tbó. 2

Tbó. 3

Bdi.

Tuba

Timb.

Xil.

Cxa.

Bm. Pl.

mf

subito pp

cresc.

f

Flauti

El reloj de Lucerna

143
150 Muy Ligeró

The musical score is for a large orchestra and includes parts for the following instruments:

- Fl. 1
- Flt.
- Ob. 1
- Ob. 2
- Fgt. 1
- Fg. 2
- Req.
- Pral.
- Cl. 1
- Cl. 2
- Cl. 3
- Cl. Bx.
- Sx. A. 1
- Sx. A. 2
- Sx. T.
- Sx. B.
- Tpt. 1
- Tpt. 2
- Fsc.
- Tpa. 1
- Tpa. 2
- Tbó. 1
- Tbó. 2
- Tbó. 3
- Bdi.
- Tuba
- Timb.
- Xil.
- Cxa.
- Bm. Pl.

The score is in 2/4 time and features a key signature of one flat. The first system shows measures 143-145, and the second system shows measures 150-152. The score includes various musical notations such as notes, rests, dynamics (ff, p), and articulation marks.

El reloj de Lucerna

157

169

Fl. 1

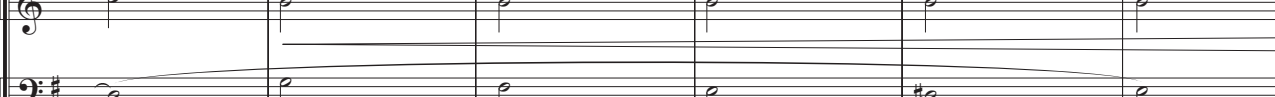
Flt.

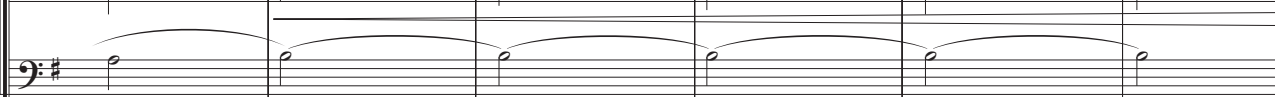
Ob. 1

Ob. 2

Fgt. 1

Fg. 2

Req.

Pral.

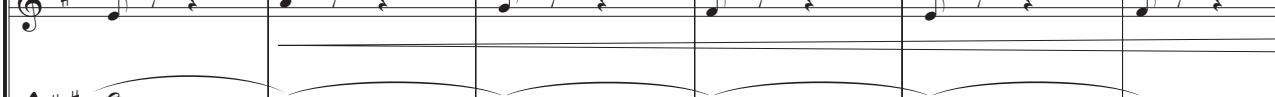
Cl. 1

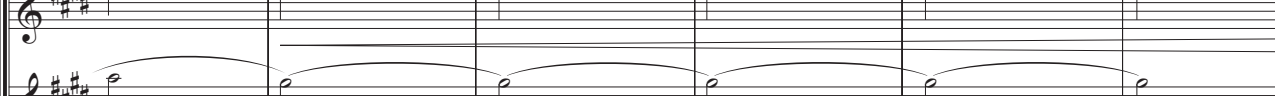
Cl. 2

Cl. 3

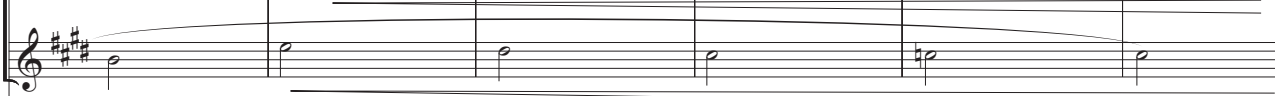
Cl. Bx.

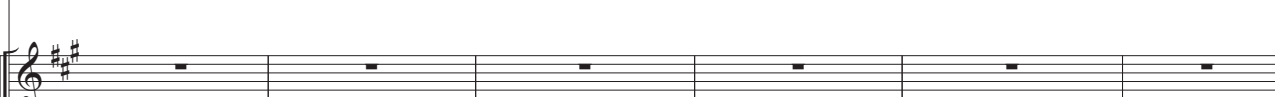
Sx. A. 1

Sx. A. 2

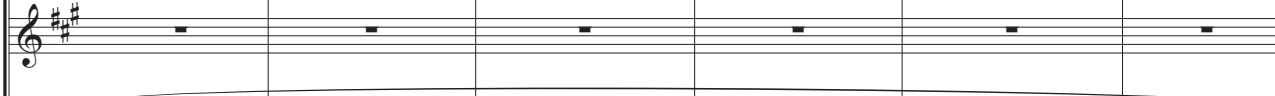
Sx. T.

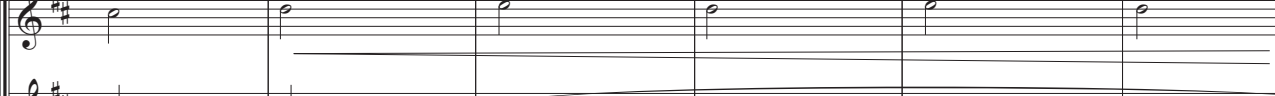
Sx. B.

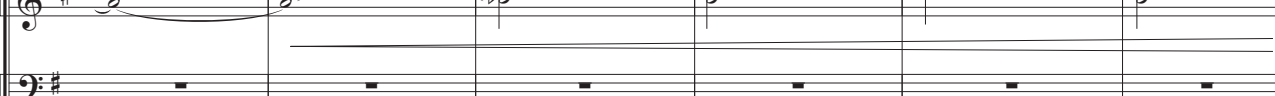
Tpt. 1

Tpt. 2

Fsc.

Tpa. 1

Tpa. 2

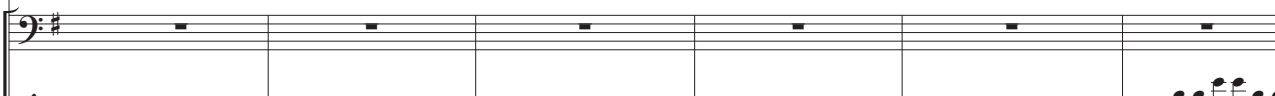
Tbó. 1

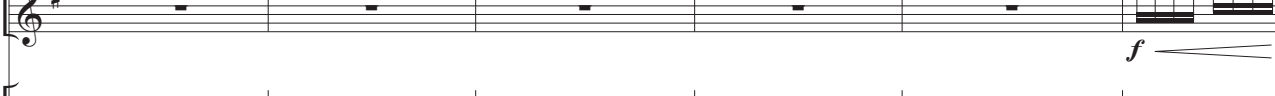
Tbó. 2

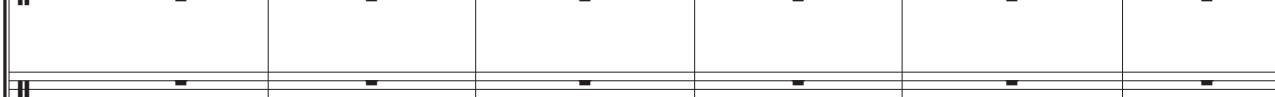
Tbó. 3

Bdi.

Tuba

Timb.

Xil.

Cxa.

Bm. Pl.

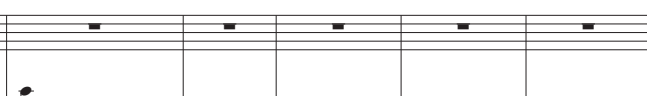

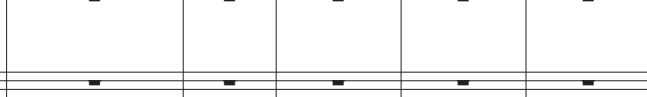

El reloj de Lucerna

[illegible]

192

Fl. 1

ff

Flt.

ff

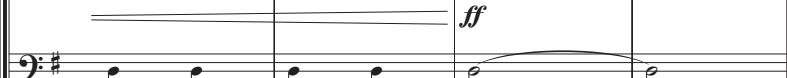
Ob. 1

ff

Ob. 2

ff

Fgt. 1

ff

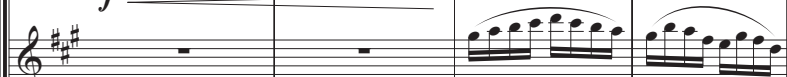
Fg. 2

ff

Req.

f

Pral.

f

Cl. 1

ff

Cl. 2

ff

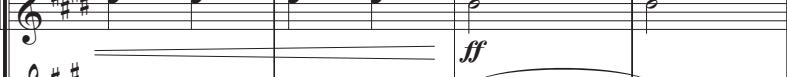
Cl. 3

ff

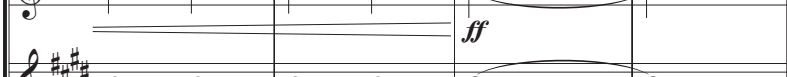
Cl. Bx.

ff

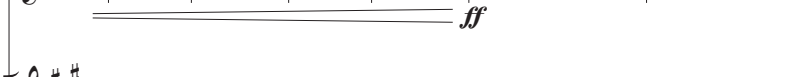
Sx. A. 1

ff

Sx. A. 2

ff

Sx. T.

ff

Sx. B.

ff

Tpt. 1

ff

Tpt. 2

ff

Fsc.

ff

Tpa. 1

ff

Tpa. 2

ff

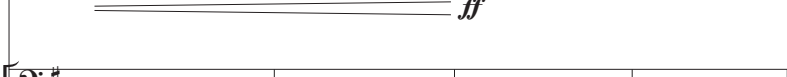
Tbó. 1

ff

Tbó. 2

ff

Tbó. 3

ff

Bdi.

ff

Tuba

ff

Timb.

ff

Xil.

ff

Cxa.

ff

Bm. Pl.

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

f

f

ff

ff

ff

ff

f

ff

f

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

f

f

ff

ff

ff

ff

f

ff

f

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

f

f

ff

ff

ff

ff

f

ff

f

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

f

f

ff

ff

ff

ff

f

ff

f

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

f

f

ff

ff

ff

ff

f

ff

f

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

f

f

ff

ff

ff

ff

f

ff

f

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

f

f

ff

ff

ff

ff

f

ff

f

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

f

f

ff

ff

ff

ff

f

ff

f

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

El reloj de Lucerna

203

Fl. 1

Musical staff for Fl. 1. Treble clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *pp* at the start, *pp* later, and *f* at the end.

Flt.

Musical staff for Flt. Treble clef, key of D major. Remains silent throughout the page.

Ob. 1

Musical staff for Ob. 1. Treble clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *pp* at the start, *f* at the end.

Ob. 2

Musical staff for Ob. 2. Treble clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *pp* at the start, *f* at the end.

Fgt. 1

Musical staff for Fgt. 1. Bass clef, key of D major. Remains silent throughout the page.

Fg. 2

Musical staff for Fg. 2. Bass clef, key of D major. Remains silent throughout the page.

Req.

Musical staff for Req. Treble clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *pp* at the start, *f* at the end.

Pral.

Musical staff for Pral. Treble clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *pp* at the start, *f* at the end.

Cl. 1

Musical staff for Cl. 1. Treble clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *pp* at the start, *pp* later, and *f* at the end.

Cl. 2

Musical staff for Cl. 2. Treble clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *f* at the end.

Cl. 3

Musical staff for Cl. 3. Treble clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *f* at the end.

Cl. Bx.

Musical staff for Cl. Bx. Treble clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *f* at the end.

Sx. A. 1

Musical staff for Sx. A. 1. Treble clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *pp* at the start, *f* at the end.

Sx. A. 2

Musical staff for Sx. A. 2. Treble clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *f* at the end.

Sx. T.

Musical staff for Sx. T. Treble clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *f* at the end.

Sx. B.

Musical staff for Sx. B. Treble clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *f* at the end.

Tpt. 1

Musical staff for Tpt. 1. Treble clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *pp* at the start.

Tpt. 2

Musical staff for Tpt. 2. Treble clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *pp* at the start.

Fsc.

Musical staff for Fsc. Treble clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *f* at the end.

Tpa. 1

Musical staff for Tpa. 1. Treble clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *f* at the end.

Tpa. 2

Musical staff for Tpa. 2. Treble clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *f* at the end.

Tbó. 1

Musical staff for Tbó. 1. Bass clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *f* at the end.

Tbó. 2

Musical staff for Tbó. 2. Bass clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *f* at the end.

Tbó. 3

Musical staff for Tbó. 3. Bass clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *f* at the end.

Bdi.

Musical staff for Bdi. Bass clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *f* at the end.

Tuba

Musical staff for Tuba. Bass clef, key of D major. Starts with a rest, then plays a series of eighth notes. Dynamics: *f* at the end.

Timb.

Musical staff for Timb. Bass clef, key of D major. Remains silent throughout the page.

Xil.

Musical staff for Xil. Treble clef, key of D major. Remains silent throughout the page.

Cxa.

Musical staff for Cxa. Treble clef, key of D major. Remains silent throughout the page.

Bm. Pl.

Musical staff for Bm. Pl. Treble clef, key of D major. Remains silent throughout the page.

213

Fl. 1

p

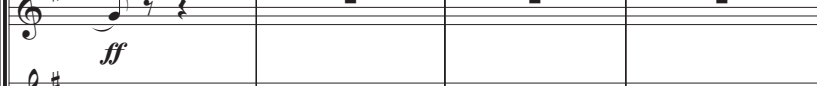

p

Flt.

Ob. 1

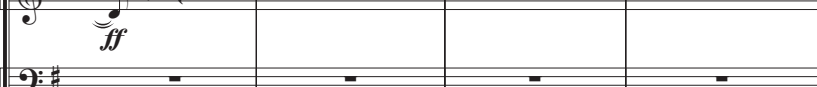

ff

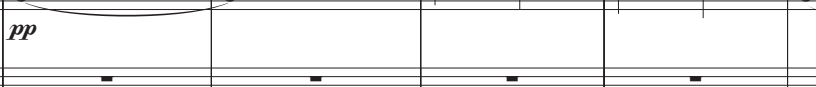

pp

Ob. 2

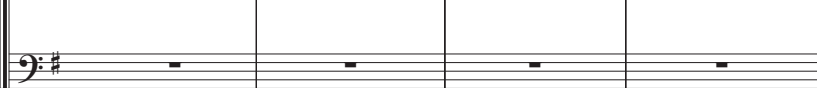

ff

pp

Fgt. 1

Fg. 2

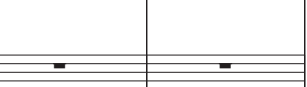
Req.

ff

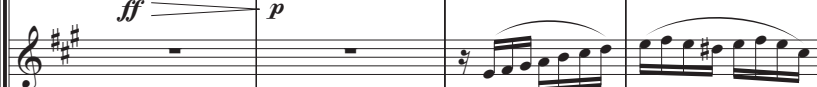

p

p

Pral.

ff

p

p

Cl. 1

p

Cl. 2

ff

pp

Cl. 3

ff

pp

Cl. Bx.

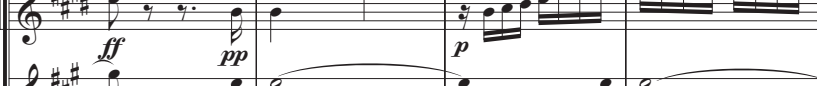
ff

pp

Sx. A. 1

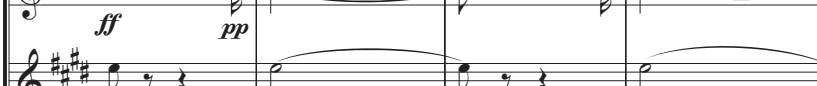
ff

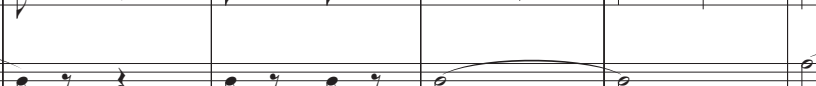
p

Sx. A. 2

ff

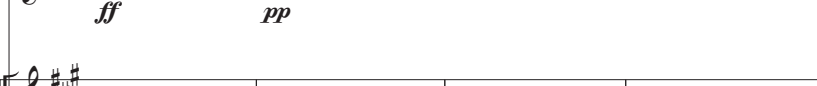

pp

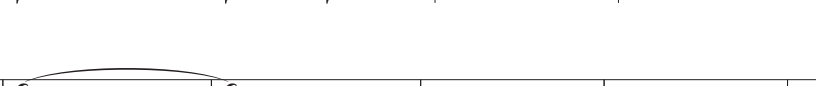

p

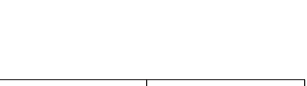
Sx. T.

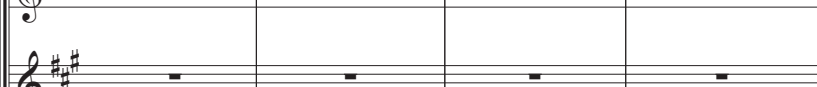
ff

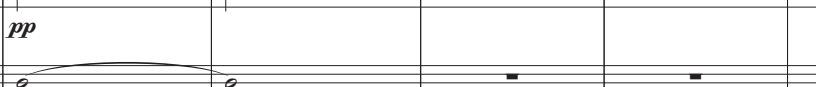
pp

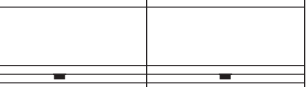
Sx. B.

ff

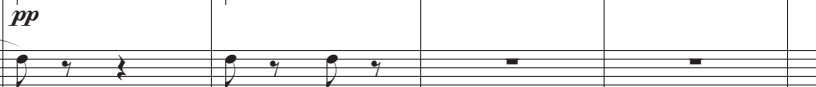
pp

Tpt. 1

pp

Tpt. 2

pp

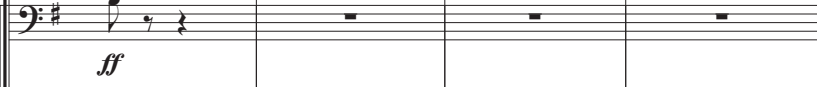
Fsc.

pp

Tpa. 1

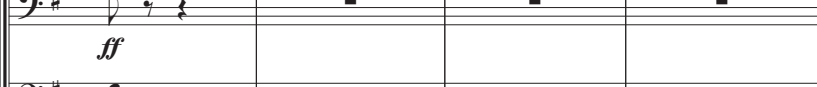
ff

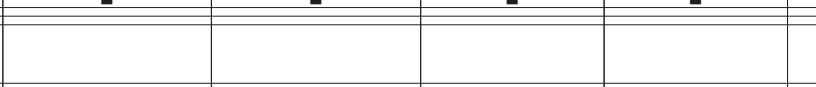
pp

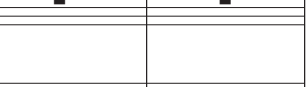
Tpa. 2

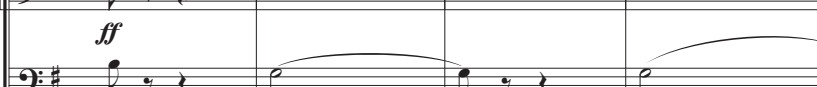
ff

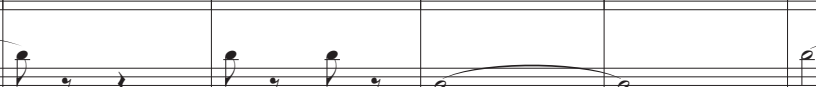
pp

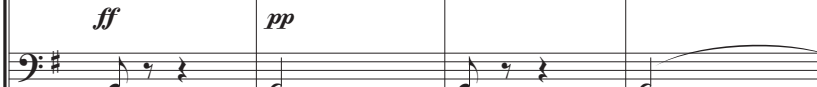
Tbó. 1

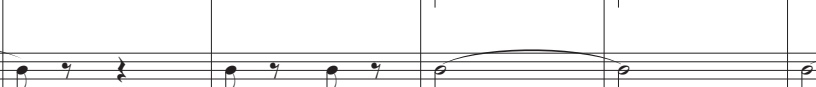
ff

Tbó. 2

ff

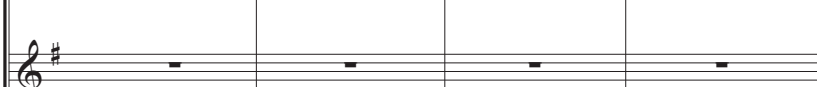
Tbó. 3

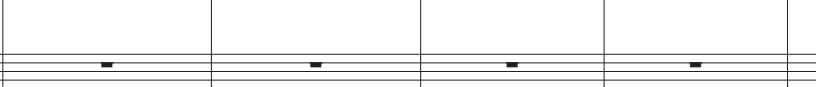
ff

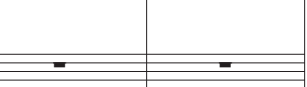
Bdi.

ff

pp

Tuba

ff

pp

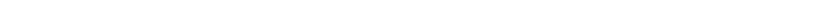
Timb.

Xil.

Cxa.

Bm. Pl.

El reloj de Lucerna

223

223

Fl. 1

Flt.

Ob. 1

Ob. 2

Fgt. 1

Fgt. 2

Req.

Pral.

Cl. 1

Cl. 2

Cl. 3

Cl. Bx.

Sx. A. 1

Sx. A. 2

Sx. T.

Sx. B.

Tpt. 1

Tpt. 2

Fsc.

Tpa. 1

Tpa. 2

Tbó. 1

Tbó. 2

Tbó. 3

Bdi.

Tuba

Timb.

Xil.

Cxa.

Bm. Pl.

235

Fl. 1

ff pp

Flt.

ff pp

Ob. 1

ff

Ob. 2

ff

Fgt. 1

ff

Fg. 2

ff

Req.

ff pp

Pral.

ff pp

Cl. 1

ff pp

Cl. 2

ff pp

Cl. 3

ff pp

Cl. Bx.

ff

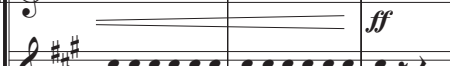
Sx. A. 1

ff

Sx. A. 2

ff

Sx. T.

ff

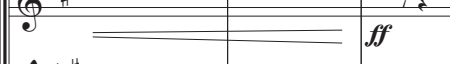
Sx. B.

ff

Tpt. 1

ff

Tpt. 2

ff

Fsc.

ff

Tpa. 1

ff

Tpa. 2

ff

Tbó. 1

ff

Tbó. 2

ff

Tbó. 3

ff

Bdi.

ff

Tuba

ff

Timb.

ff

Xil.

ff

Cxa.

ff

Bm. Pl.

ff

f pp

f pp

f

f

pp f

pp f

f pp

f pp

f pp

f

f

f

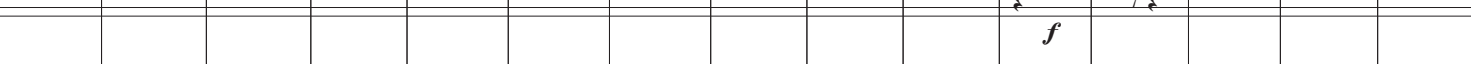

pp f

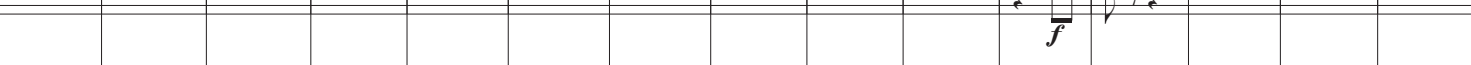

pp f

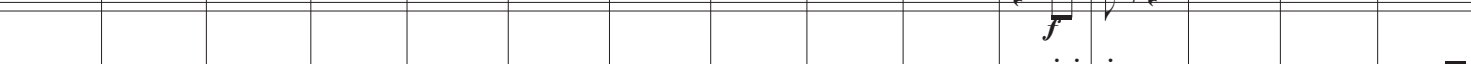

pp f

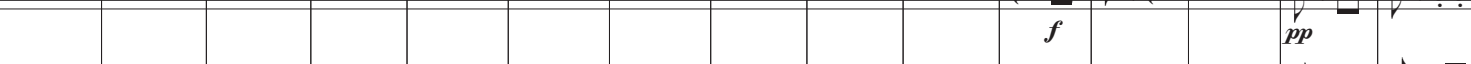

pp f

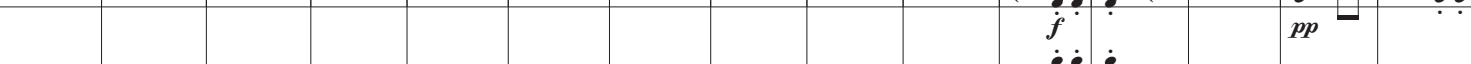

f

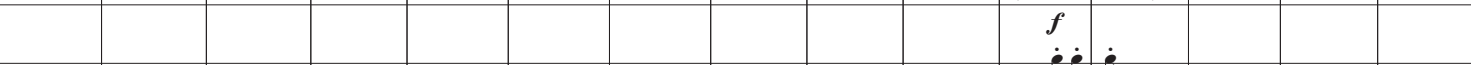

f

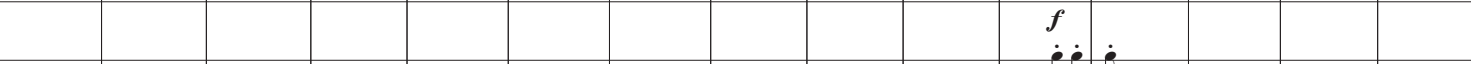

f

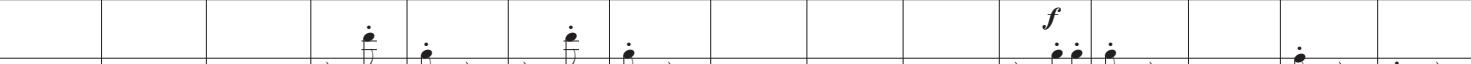

f pp

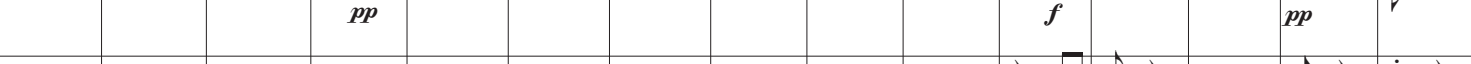

f pp

f

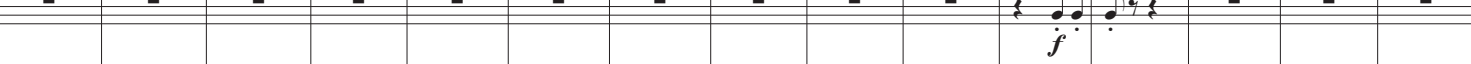

f

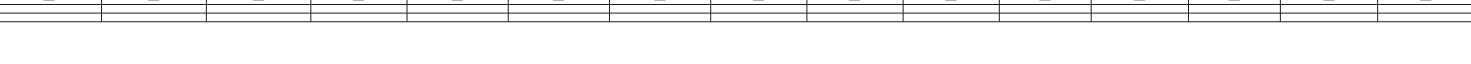

f

pp f

f pp

f

f

f

f

El reloj de Lucerna

253

253

Fl. 1

Flt.

Ob. 1

Ob. 2

Fgt. 1

Fg. 2

Req.

Pral.

Cl. 1

Cl. 2

Cl. 3

Cl. Bx.

Sx. A. 1

Sx. A. 2

Sx. T.

Sx. B.

Tpt. 1

Tpt. 2

Fsc.

Tpa. 1

Tpa. 2

Tbó. 1

Tbó. 2

Tbó. 3

Bdi.

Tuba

Timb.

Xil.

Cxa.

Bm. Pl.

266

Fl. 1

Flt.

Ob. 1

Ob. 2

Fgt. 1

Fg. 2

Req.

Pral.

Cl. 1

Cl. 2

Cl. 3

Cl. Bx.

Sx. A. 1

Sx. A. 2

Sx. T.

Sx. B.

Tpt. 1

Tpt. 2

Fsc.

Tpa. 1

Tpa. 2

Tbó. 1

Tbó. 2

Tbó. 3

Bdi.

Tuba

Timb.

Xil.

Cxa.

Bm. Pl.

El reloj de Lucerna

278 *poco rit.* 287 *a tempo*

Fl. 1

Flt.

Ob. 1

Ob. 2

Fgt. 1

Fgt. 2

Req.

Pral.

Cl. 1

Cl. 2

Cl. 3

Cl. Bx.

Sx. A. 1

Sx. A. 2

Sx. T.

Sx. B.

Tpt. 1

Tpt. 2

Fsc.

Tpa. 1

Tpa. 2

Tbó. 1

Tbó. 2

Tbó. 3

Bdi.

Tuba

Timp.

Xil.

Cxa.

Bm. Pl.

El reloj de Lucerna

289

Fl. 1

Flt.

Ob. 1

Ob. 2

Fgt. 1

Fg. 2

Req.

Pral.

Cl. 1

Cl. 2

Cl. 3

Cl. Bx.

Sx. A. 1

Sx. A. 2

Sx. T.

Sx. B.

Tpt. 1

Tpt. 2

Fsc.

Tpa. 1

Tpa. 2

Tbó. 1

Tbó. 2

Tbó. 3

Bdi.

Tuba

Timb.

Xil.

Cxa.

Bm. Pl.

El reloj de Lucerna

299

affrettando

Fl. 1

Flt.

Ob. 1

Ob. 2

Fgt. 1

Fg. 2

Req.

Pral.

Cl. 1

Cl. 2

Cl. 3

Cl. Bx.

Sx. A. 1

Sx. A. 2

Sx. T.

Sx. B.

Tpt. 1

Tpt. 2

Fsc.

Tpa. 1

Tpa. 2

Tbó. 1

Tbó. 2

Tbó. 3

Bdi.

Tuba

Timb.

Xil.

Cxa.

Bm. Pl.

El reloj de Lucerna

307

309

Piu mosso

315

Presto

Fl. 1

Flt.

Ob. 1

Ob. 2

Fgt. 1

Fg. 2

Req.

Pral.

Cl. 1

Cl. 2

Cl. 3

Cl. Bx.

Sx. A. 1

Sx. A. 2

Sx. T.

Sx. B.

Tpt. 1

Tpt. 2

Fsc.

Tpa. 1

Tpa. 2

Tbó. 1

Tbó. 2

Tbó. 3

Bdi.

Tuba

Timb.

Xil.

Cxa.

Bm. Pl.

El reloj de Lucerna

318

Fl. 1

Flt.

Ob. 1

Ob. 2

Fgt. 1

Fg. 2

Req.

Pral.

Cl. 1

Cl. 2

Cl. 3

Cl. Bx.

Sx. A. 1

Sx. A. 2

Sx. T.

Sx. B.

Tpt. 1

Tpt. 2

Fsc.

Tpa. 1

Tpa. 2

Tbó. 1

Tbó. 2

Tbó. 3

Bdi.

Tuba

Timb.

Xil.

Cxa.

Bm. Pl.